

Betreft: raadsvoorstel toekomstbestendig en duurzaam afvalstelsel in Almere

Geachte gemeenteraad,

Wij ontvingen het nieuwe collegevoorstel voor het afvalstelsel in Almere. Het voorstel en de onderbouwing hebben ons enorm verbaasd en teleurgesteld. In deze brief leest u waarom.

Voorbereidingen voor betaalsysteem Diftar

Het college stelt voor om:

- De basis op orde te brengen
- Een extra rolcontainer (incl. chip) in te voeren voor restafval
- Verzamelcontainers voor restafval af te sluiten en te voorzien van een pasjessysteem

Oftewel; de voorbereidingen te treffen voor een eventuele invoering van betaalsysteem Diftar over enkele jaren.

Want in het voorstel staat dat de invoering van alleen deze drie maatregelen onvoldoende zal zijn.

Eind 2020 heeft u aan de portefeuillehouder gevraagd om uit te zoeken wat Almeerders willen en de haalbaarheid van het PMD+ systeem te onderzoeken. De haalbaarheid van PMD+ in Almere is naar onze mening onvoldoende onderzocht en onderbouwd. Uit de verstrekte informatie over de PMD+ pilotresultaten en het ontbreken van de berekeningen voor het PMD+ systeem kunnen we niet concluderen dat PMD+ niet haalbaar is in Almere.

En uit recent bewonersonderzoek blijkt dat slechts 26% van de bewoners van de laagbouw een vierde rolcontainer wil en 72% wil geen variabel tarief c.q. betaalsysteem Diftar. Van de bewoners met hoogbouw wil 63% geen variabel tarief c.q. betaalsysteem Diftar. Waarom dan toch dit voorstel?

Een ongewenst voorstel dat het beoogde doel niet bereikt

Slechts 26% van de Almeerders met een laagbouwwooning vindt een vierde rolcontainer acceptabel. Het voorstel voor een extra rolcontainer voor restafval kan dus niet rekenen op draagvlak en roept weerstand op. Met de invoering van de voorgestelde maatregelen wordt maximaal 110kg restafval gemiddeld per inwoner per jaar gehaald. In het plan staat dat aanvullende maatregelen nodig zullen zijn om het doel van 100kg restafval per inwoner per jaar te bereiken. Echter, de mogelijk aanvullende maatregelen (betaalsysteem Diftar of omgekeerd inzamelen) passen niet bij Almere. Waarom iets invoeren als de burgers dat niet willen en het beoogde doel daarmee niet wordt behaald? Daarnaast leiden afgesloten verzamelcontainers voor restafval helaas tot restafval in de andere afvalcontainers (bij het goed gescheiden waardevolle afval) of afval naast de containers. Partijen waardevol afval worden dan afgekeurd. En er komt meer zwerfafval op straat. En dat is slecht voor onze portemonnee, het milieu, de natuur en de dieren.

Twijfelachtige businesscase PMD+ systeem

In het rapport staat dat bij invoering van het PMD+ systeem de afvalbeheerkosten in de huidige situatie zullen stijgen met € 14 per huishouden. Waar is dit op gebaseerd en hoe zijn de berekeningen tot stand gekomen? Met welke hoeveelheden afval, verwerkings- en transportkosten is gerekend? Het rapport geeft hierin geen inzicht. Wij hebben meermaals om deze informatie gevraagd bij Stadsreiniging maar niet ontvangen. Onlangs hebben steden als Groningen, Amsterdam en Utrecht het PMD+ systeem ingevoerd. Dit moet dan toch ook haalbaar zijn voor Almere? We willen graag weten waarom in Almere de businesscase negatief is en waarin Almere verschilt van de andere steden met het PMD+ systeem. Temeer omdat we in Almere al bijna de hoogste afvalbelasting van het land betalen. Hoe is deze businesscase tot stand gekomen en hoe verhouden de beheerkosten voor systeem PMD+ zich ten opzichte van andere uitgaven van Stadsreiniging? Inzicht in de berekeningen lijkt ons essentieel om te beoordelen of een kostenstijging van € 14 per huishouden wel correct is.

Potentie PMD+ systeem onvoldoende onderzocht en onjuiste informatie PMD+ pilot

Almere is vergeleken met enkele grote steden en de regio Zeeland waar de situatie heel anders is. In deze steden/regio is veel hoogbouw en/of wordt gft nauwelijks gescheiden. Waarom is niet gekeken naar steden en regio's die beter aansluiten op de situatie in Almere, zoals Groningen en Friese gemeenten?

Over de resultaten van de PMD+ pilot in Almere staat in het rapport alleen vermeld dat na nascheiding 25% herbruikbaar PMD overblijft en 75% restafval. Dit wijkt enorm af van de gedetailleerde scheidingsinformatie die tot en met 2019 door Stadsreiniging met ons is gedeeld. Op welke hoeveelheden kilo's zijn deze percentages

gebaseerd? En over welke periode is dat? Kloppen deze percentages wel? Wij kunnen ons niet voorstellen dat onlangs zulke drastische wijzigingen hebben plaatsgevonden in de hoeveelheid aangeleverd PMD+ uit de pilotwijken en dat de hoeveelheden PMD en restafval zo enorm zijn veranderd na nascheiding. We hebben daarom Stadsreiniging om recente gedetailleerde scheidingsresultaten van de PMD+ proef gevraagd. Echter, deze zijn door het TAS team niet verstrekt. Inmiddels hebben wij hierover een Wob verzoek ingediend, waarop vooralsnog negatief is gereageerd. De scheidingsresultaten laten zien hoe systeem PMD+ presteert in Almere. Deze informatie lijkt ons ook voor u essentieel om een goede keuze voor een systeem te kunnen maken.

Initiatiefnemers nauwelijks geïnformeerd en geraadpleegd

U heeft het college erop gewezen dat bewoners bij het formuleren van een nieuw voorstel zouden moeten worden betrokken. In bijlage 2 bij het raadsvoorstel lezen wij op pagina 50 dat met ons 'intensieve consultatie' heeft plaatsgevonden. Dit komt niet overeen met de werkelijkheid. We werden iedere keer in een laat stadium heel globaal geïnformeerd. De aanpak/opzet was veelal al bepaald en onze inbreng werd hierdoor onvoldoende meegenomen. We hebben Stadsreiniging meerdere malen om een inhoudelijke en gelijkwaardige samenwerking gevraagd, maar dit wilde het TAS team van Stadsreiniging niet. Wij zijn van mening dat er geen sprake is geweest van een open houding die tot echte toegevoegde waarde heeft geleid. We hebben dan ook besloten deze betrokkenheid te beëindigen.

Gedetailleerde feedback op collegevoorstel in de bijlage

Bij deze brief ontvangt u onze gedetailleerde feedback op bijlage 2 van het collegevoorstel. Heeft u vragen hierover? Neemt u dan contact met ons op via j.desevaux@kpnplanet.nl. Wij beantwoorden uw vragen graag.

PMD+ systeem is de beste oplossing

Op basis van de informatie waarover wij beschikken zijn wij nog steeds van mening dat het PMD+ systeem de beste oplossing is voor Almere. Dat is onder meer om de volgende redenen:

- Er zijn geen grote investeringen nodig (vervanging duo afvalwagens door mono wagens en routeoptimalisatiesysteem buiten beschouwing gelaten). Alleen het schot gaat uit de duobak bij de laagbouwoningen en de basisvoorzieningen worden op orde gebracht, zoals gft containers bij hoogbouw.
- Doordat gft niet meer bij restafval wordt aangeboden, daalt de hoeveelheid restafval naar 110 kg per inwoner per jaar (zie raadsvoorstel 2021). Additioneel wordt PMD na inzameling gescheiden. Hierdoor halen we nog meer waardevol afval (PMD) uit het restafval en komen we onder de 100 kg uit. Met als gevolg dat de verbrandingskosten en BOM heffing dalen met minimaal 50% (we gaan immers van 200 kg naar minder dan 100 kg restafval gemiddeld per inwoner per jaar).
- Aanvullende maatregelen zijn niet nodig. Hier hoeft ook niet in geïnvesteerd te worden (denk aan zo'n 10 miljoen euro voor de invoering van betaalsysteem Diftar)
- De kwaliteit van nagescheiden PMD is altijd goed. De Nedvangvergoeding is gegarandeerd en die ontvangt gemeente Almere altijd. Regelt de gemeente ook de verwerking zelf, dan levert dat nog meer geld op. Het verdienmodel is dan nog interessanter.
- Naast de inkomsten van Nedvang zijn de inkomsten van bewoners gegarandeerd. Bewoners betalen jaarlijks een vast tarief aan afvalbelasting.
- Bij de invoering van PMD+ nemen problemen met zwerfafval en dumping niet toe. Doordat successen met bewoners worden gedeeld, wordt goed gedrag gestimuleerd en neemt fout gedrag af.
- Door invoering van PMD+ is afval scheiden eenvoudiger. Al snel kunnen de inzet van handhaving en communicatie verminderen en dat scheelt geld. En als het doel in 2025 is behaald, kan met bewoners verder gebouwd worden aan het uiteindelijke doel 'Een stad zonder afval', door afval te voorkomen en te verminderen (zoals hergebruik van afval). Hierdoor daalt de hoeveelheid restafval nog meer en dus ook de verbrandingskosten en BOM (Belasting op Milieu).

Over ons burgerinitiatief heeft u vorig jaar geen besluit genomen. Wij brengen dit graag met een geactualiseerde onderbouwing weer onder uw aandacht. En hopen uiteraard dat u nog steeds met een meerderheid voor de invoering van het PMD+ systeem kiest.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Platform Filmwijk: John de Lang

Namens Stichting bewonersplatform Sieradenbuurt: Juliette de Sévaux